

Handläggare: Lars Cedergrund
Region Innerstad
Tillgänglighetsprojektet
Tel: 08 508 262 68
lars.cedergrund@gfk.stockholm.se

2001-02-01

Dnr 99-005-366

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Tillgänglighetsprojektet, redovisning av 2000.

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning av arbetet inom Tillgänglighetsprojektet under 2000.
2. Nämnden underrättar samtliga stadsdelsnämnder om beslutet.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Lars Cedergrund

SAMMANFATTNING

Nämnden tog beslut vid sammanträde 1999-11-30 att i princip godkänna kontorets föreslagna plan för disponering av 2000-års medel för att öka tillgängligheten inom staden. Beslutet innebar att åtgärder för 100 Mkr skulle utföras under 2000.

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna har under året fått ett fortsatt starkt gehör och intresset har ökat både inom kontoret och övriga förvaltningar men även nationellt och internationellt.

I bokslutet för 2000 framgår att Tillgänglighetsprojektet har disponerat ca 131,6 Mkr av budgeten inklusive 2,7 Mkr i bidrag från Vägverket.

Prisökningar, tidigarelagda delprojekt samt den mycket milda hösten bidrog till att budgeten överskreds.

Som helhet kan dock konstateras att åtgärdsplanen genomfördes till största delen, några delprojekt har tillkommit, några har utgått och resten har överförts till åtgärdsplan 2001.

I åtgärdsplanens bokslut för 2000 enligt bilaga 1 redovisas vilka delprojekt som utförts under året och till vilken kostnad. Totalt har ca 250 delprojekt utförts.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning av bokslutet av Tillgänglighetsprojektet för 2000.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Nämnden tog beslut vid sammanträde 1999-11-30 att i princip godkänna kontorets föreslagna plan för disponering av 2000-års medel för att öka tillgängligheten inom staden. Beslutet innebar att åtgärder för 100 Mkr skulle utföras under 2000. Beslut togs också att Tillgänglighetsprojektet ska redovisas till nämnden i samband med varje kvartalsrapport. Detta har gjorts vid nämndens sammanträde 2000-04-11, 2000-08-22 och 2000-10-31.

Arbetet med att genomföra planen för 2000 har nu avslutats och återstående delar av de större påbörjade projekten och de ännu ej påbörjade delprojekten har överförts till planen för 2001.

Några delprojekt i 2000-års plan har strukits då de av olika anledningar ej kan genomföras i detta skede.

Analys

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna har under året fått ett fortsatt starkt gehör och intresset har ökat både inom kontoret och övriga förvaltningar men även nationellt och internationellt. Tillgänglighetsarbetet i Stockholm har uppmärksammat av flera kommuner, Kommunförbundet och statliga myndigheter.

Tillgänglighetsprojektet har under året mottagit många studiebesök från kommuner, grannländer och från länder i andra världsdelar. Vidare har representanter från Tillgänglighetsprojektet, kontoret och handikapporganisationerna genomfört en rad studiebesök inom och utom landet.

Boverket har under året på uppdrag av regeringen arbetat med en proposition "Tillgänglighet till publika lokaler och allmänna platser"

(Prop 2000/01:48). Beslut angående propositionen har tagits av regeringen strax före jul. Arbetet som nu pågår är strukturerat som tre skilda delar:

1. Krav på befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och allmänna platser dvs förbättrings krav som enligt propositionen ska vara åtgärdade före 2010, dvs vid samma tidpunkt som Stockholms målsättning.
2. Förtydligande och skärpning av nuvarande krav på allmänna platser.
3. Översyn av redan gällande regler om tillgänglighet i BBR.

I detta arbete ingår några representanter från Tillgänglighetsprojektet i en referensgrupp och ett seminarie kring dessa frågor hölls i Stockholm i slutet av november 2000.

Beslut har under året tagits att Tillgänglighetsprojektet från årsskiftet ska organisatoriskt bli en egen byrå inom Region Innerstad.

Samråd

Arbetet inom Tillgänglighetsprojektet har bedrivits i nära samarbete med handikapprådet. Åtgärdsplanen för 2000 har godtagits av gatu- och fastighetsnämndens handikappråd och förslagen till åtgärder har tagits upp i resp stadsdelsnämnds handikappråd. En stående punkt finns på gatu- och fastighetsnämndens handikappråds sammanträden om läget i Tillgänglighetsprojektets arbete.

Kontakter hålls med de olika handikapporganisationerna för att få deras synpunkter om vilka problem som finns och vilka förslag till förbättringar av tillgängligheten som bör utföras för resp handikappgrupp.

Referensgrupper med representanter från handikapporganisationerna har arbetat med revidering och komplettering av "Utemiljöprogrammet" samt omarbetning av inredning i befintliga fristående handikaptoaletter. Dessutom har representanter från HSO deltagit i en grupp som genomfört inventeringar.

Konsekvenser

-ekonomiska

I bokslutet för 2000 framgår att Tillgänglighetsprojektet har disponerat ca 131,6 Mkr av budgeten inklusive 2,7 Mkr i bidrag från Vägverket. Avvikelsen på 31,6 Mkr till de beslutade 100 Mkr kan förklaras i, som redovisades i kvr 3 vid nämndens sammanträde 2000-10-31, den svårighet att avbryta pågående arbeten som finns i ett stort projekt med många delprojekt som löper över årsskiftet och som är beroende av många olika svårbedömda faktorer inte minst vädret och konjunkturen. Kontoret redovisade då en nedrundning på 38,8 Mkr. Nu blev det så att pga den

överhettade konjunkturen ökade priserna under andra halvan av året och den milda hösten och förvintern gjorde att utomhusjobb kunde bedrivas nästan fram till julhelgen vilket inte brukar vara normalt.

Avvikelsen från budget hänför sig också till det faktum att några delprojekt, där enbart projektering var upptagen, genomfördes under året. Exempel på detta är hissen vid Långholmsgatan där Fastighetsförvaltningen fick lokalerna lediga i kv Sågen där hissen skulle byggas.

Som helhet kan dock konstateras att stora delar av åtgärdsplanen genomfördes, några delprojekt har tillkommit, några har utgått och resten har överförs till åtgärdsplan 2001. Totalt genomfördes eller påbörjades ca 250 delprojekt under året av 314 i åtgärdsplanen från början.

-miljö

De flesta föreslagna tillgänglighetsåtgärderna har positiva miljökonsekvenser.

Vid ändrad markanvändning genomgår åtgärderna en tidig miljöbedömning. I övrigt följs kontorets miljöpolicy vid upphandling och genomförande.

-måluppfyllelse

”Världens mest tillgängliga huvudstad senast år 2010” – 2000 har varit ett år då medvetandet och intresset för tillgänglighetsfrågor ytterligare har ökat och många har fått insikt och förståelse för att tillgänglighetsåtgärder inte bara genomförs för en ”liten skara handikappade” utan gör det bekvämare för de allra flesta människor som rör sig i staden oavsett fysiska eller psykiska förutsättningar.

Kontorets redovisning av årets verksamhet.

Årets arbete med genomförandet av åtgärdsplanen har försvårats av den ryckighet som präglat anläggningssektorn. Den tröghet från årsentreprenörernas sida att komma igång med dessa mindre arbeten som var under våren förbyttes efter sommaren till stor aktivitet som sedan förstärktes under hösten genom den mycket milda väderleken.

Den högkonjunktur som konstaterades särskilt under andra halvåret medförde att priserna på de lite större arbeten som handlades upp i konkurrens steg kraftigt.

En del arbeten på åtgärdslistan utgick och pga detta och den svårighet som fanns att få igång vissa arbeten gjorde att flera nya delprojekt tidigarelades och togs med på årets plan i enlighet med vad som redovisats till nämnden i kvartalsrapporterna 1-3.

Prisökningar, tidigarelagda delprojekt samt den mycket milda hösten bidrog till att budgeten överskreds.

En svårighet som konstaterats under året är att tillsammans med handikappråden, handikapporganisationerna, stadsdelskontoren göra prioriteringar av vilka åtgärder som ska genomföras först och sedan i vilken ordning. Då det återstår ett stort arbete med att göra Stockholm tillgängligt för alla så ser olika grupper lite olika på angelägenhetsgraden på föreslagna delprojekt. Det man prioriterar från en grupp av funktionshindrade är inte lika viktigt för en annan osv. Tillgänglighetsprojektet har försökt att göra en så jämn fördelning som möjligt både kategorivis och geografiskt. Trots det eller pga detta så föreligger det delade meningar bland handikapporganisationerna om kontoret gör ”rätt saker för pengarna”. Tex har kontoret valt att inom denna budget åtgärda hela eller delar av gator såsom Maltesholmsvägen, Råckstavägen, Brommaplan och Örby Slottsväg. Dessa projekt innehåller också åtgärder som kan diskuteras om de ökar tillgängligheten isolerat men helheten av projektet ökar tillgängligheten. Utifrån detta resonemang kan det diskuteras om delar av dessa projekt skulle finansierats och redovisats via kontorets övriga budget för region ytterstad.

Några klagomål från organisationerna har dock inte skriftligt framförts angående detta till kontoret och handikappråden har godkänt åtgärdsförslagen.

I åtgärdsplanens bokslut för 2000 enligt bilaga 1 redovisas vilka delprojekt som utförts under året och till vilken kostnad. Totalt har ca 250 delprojekt utförts.

Arbetet med att revidera och komplettera ”Programmet för handikappanpassning av utemiljön” har under året kommit så långt att en ny handling ”Stockholm – en stad för alla; Riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö” har färdigställts och tillställts nämnden för eventuellt godkännande.

Idrottsnämnden tillskrev gatu- och fastighetsnämnden och önskade disponera 3,8 Mkr ur Tillgänglighetsprojektets medel. Åtgärder för 1,9 Mkr utfördes.

I budget för 2000 angavs att 5,0 Mkr skulle användas för tillgänglighetsåtgärder inom kulturområdet. Som tidigare redovisats har under året inkommit fakturor till Kulturförvaltningen på 1,5 Mkr för arbeten som utförts under 1999. Denna kostnad har inräknats i årets medel. Totalt har 4,7 Mkr disponerats.

Inventeringar har utförts av hela gator och hela områden både i innerstaden och i ytterområdena. Dessa inventeringar ska leda till projekteringar av de åtgärdsförslag som föreslås och ett genomförande under 2001 och framåt. Inventeringar utförs av Tillgänglighetsprojektets personal, konsulter men också av funktionshindrade ute i stadsdelarna. En grupp via handikapporganisationernas samarbetsorganisation i Stockholm (Kommun-HSO) har inventerat liksom en praktikant från KTH som under sommaren arbetat inom Tillgänglighetsprojektet. En tillgänglighetskonsult som själv är funktionshindrad och utbildad vid Hadar i Malmö har anlitats av projektet för att bli hjälpa till med inventeringar tillsammans med HSO och SRF.

Ett seminarium för kontorets tjänstemän och nämndens ledamöter ang tillgänglighet har hållits under hösten.

En tredje generation av platta som rännal avsedd att leda regnvatten från fasadernas stuprör tvärs trottoarerna till gatan är framtagen av kontoret och har under året lagts ut i stort antal. Den har mottagits mycket positivt av både rullstolsburna och synskadade personer.

Ett fortsatt arbete med att byta ut felaktiga belysningsarmaturer till bländfria pågår samt att utöka belysningen för att höja tillgängligheten.

Arbete med att rusta upp befintliga utvändiga trappor och ramper har genomförts under året där räcken har monterats och trapploppens första och sista steg markerats med avvikande färg. Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att hitta nya metoder för att kontrastmarkera trappstegen för synskadade.

Under året har ett fortsatt arbete pågått med att förse de inom sysselsättningspaketet 1997-98 grönmålade trafiksinalstolparna med gula reflexband för att de lättare ska uppmärksammas av personer med nedsatt syn.

Ett samarbete med Näringslivskontoret pågår där tillgängligheten i några industriområden ska ses över för att underlätta och möjliggöra för arbetsgivare att anställa personer med funktionshinder. Det samarbetet ger också en möjlighet att få kontakt med fastighetsägare för att utöva påtryckningar i syfte att förbättra tillgängligheten även i och till industrilokalerna. En inventering av Västberga industriområde har under året utförts.

Samarbetet på Södermalm med Färdtjänsten, SL och omsorgsenheterna på Södermalms stadsdelsförvaltningar kring bl a busslinje 66 pågår med inventeringar, insamling av statistik, förslag till kompletteringstrafik, information kring projektets intentioner till berörda handikapp- och pensionärsråd. Syftet med projektet är att möjliggöra för funktionshindrade att åka buss istället för färdtjänst. SL har på försök några bussar med utfällbar ramp som ska göra det möjligt för rullstolsburna att på egen hand ta sig i och ur bussen. Samarbetet planeras pågå i tre år och statsbidrag söks för hälften av nedlagda kostnader.

Ett utredningsarbete tillsammans med handikapporganisationerna och tillverkare har genomförts under året för att fastställa storlek av och utrustning i handikapptoaletterna. En toalett på Medborgarplatsen har byggts om och ytterligare 9 st ska byggas om under 2001.

Statsbidrag för arbeten som i huvudsak utfördes under 1999 har erhållits med 2,7 Mkr för handikappanpassning i samband med kollektivtrafik för bl a åtgärder utmed en busslinje i Årsta.

Ett system med elektroniska hjälpmedel för vägvisning i ett affärscentrum, Ringen på Södermalm provas i samråd med Familjebostäder av synskadade

genom SRF med start under november. En utvidgning av detta är planerad med planritning i svällpapp där den synskadade kan känna hur affärerna är placerade. Detta skulle sammantaget bli ett bra hjälpmedel för blinda och svårt synskadade.

Vidare har ett projekt påbörjats i Norrmalms stadsdelsförvaltning tillsammans med SRF att med navigeringshjälpmedel av typ GPS och elektroniska kartor orientera sig i den yttre miljön. En behovsanalys har genomförts under året.

Arbetet med att göra en hemsida för Tillgänglighetsprojektet med länk från stadens hemsida har ej kommit igång på allvar i avvaktan på stadens nya websida och portal, men information om projektet har lagts in på kontorets hemsida.

En videofilm "Stockholm – en huvudstad för alla" på ca 12,5 min har tagits fram i samarbete med Bildmedia som i reportageform informerar om förbättringsarbetet för de funktionshindrade i Stockholm. Videofilmen har försetts med engelsk och japansk speakerröst för att kunna användas vid studiebesök från andra länder.

För att försöka påverka nyproduktionen av nya bostadsområden att bli helt tillgängliga för personer med funktionshinder har projektet även under 2000 delfinansierat ett forskningsprojekt tillsammans med F o U - enheten inom socialtjänstförvaltningen. Uppgiften är att ta reda på var i byggprocessen det går snett som gör att bostadsområdena inte blir så tillgängliga som ens lagen kräver. Den första studien är gjord under 1999 i Norra Hammarbyhamnen inom Hammarby Sjöstad enligt F o U – rapport 1999:21. Den andra studien del 2 som genomförts under 2000 omfattar Sickla Udde och Sickla Kaj.

Arbetet med att förbättra tillgängligheten i Fastighetsförvaltningens fastigheter har gått trögt med hyresfinansiering då stadsdelsförvaltningarna har sparkrav liksom även Fastighetsförvaltningen. Ett förslag till ändrat arbetssätt inför nästa år har tagits fram inom kontoret som innebär att 5 Mkr används för åtgärder inom Fastighetsförvaltningens fastighetsbestånd. Ett inventeringsarbete kommer att utföras för att se vilka tillgänglighetsproblem som finns i fastigheterna.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning av bokslutet av Tillgänglighetsprojektet för 2000.

SLUT